

ENVIRONMENTÁLNÍ ZDRAVOTNÍ NEROVNOSTI V EVROPĚ

Evropská úřadovna WHO vydala v roce 2019 užitečnou publikaci o druhém (první v roce 2012) zhodnocení zdravotních nerovností způsobených životním prostředím. Výsledky hodnocení ukázaly, že se environmentální zdravotní nerovnosti vyskytují ve všech zemích bez ohledu na stav ekonomiky nebo životního prostředí. Tyto nerovnosti trvají, nebo se dokonce zvětšují, třebaže se podmínky životního prostředí ve většině zemí regionu zlepšují. Nerovnosti často mohou být významné, zejména u podskupin populace, které jsou exponovány nebo ovlivněny víc, někdy až 5krát víc než jiné.

Vyšší hladiny environmentálních nebo úrazových rizik nejčastěji souvisí se socioekonomickou deprivací, zejména s chudobou a nízkým příjmem nebo s jinými formami znevýhodnění jako jsou demografické nebo prostorové determinanty. Environmentální expozice mohou být vyšší u sociálně znevýhodněných populačních podskupin. Lepší zhodnocení situace omezuje v mnoha zemích nedostatek údajů o nerovnostech v životních podmínkách a vyžaduje větší pozornost těmto otázkám.

Publikace se konkrétně zabývá nerovnostmi v bydlení, zabezpečení základních služeb, městským prostředím a dopravou, nerovnostmi se vztahem k pracovním podmínkám a trendy zlepšování či zhoršování situace. Text je doplněn množstvím kvalitních grafů a tabulek.

Lze si představit, že zhodnocení environmentálních zdravotních nerovností v daném kraji, nebo v ČR by mohlo přinést argumenty k potlačování environmentálních rizik, které sice nepřekračují zákonné normativy, jsou ale pro některé exponované skupiny populace vyšší než pro jiné a jsou proto nespravedlivé.

World Health Organization. Environmental health inequalities in Europe. Second assessment report [Internet]. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2019 [cited 2019 Nov 5]. Available from: https://apps.who.int/iris/handle/10665/325176?search-result=true&query=Inequalities+in+environmental+health+in+Europe&scope=&rpp=10&sort_by=score&order=desc.

Jaroslav Kríž